

SOVĚTSKÝ SVAZ

(Военно-воздушные силы Советского Союза)

SESTŘELY PŘÍZNANÉ PŘÍSLUŠNÍKŮM
sovětského letectva
v konfliktu mezi
Tajwanem a Čínskou lidovou
republikou 1950

JAN J. ŠAFARÍK

<http://aces.safarikovi.org/>

© 2009 – 2024 Jan Josef Šafařík

Mon Dec 23 09:06:28 AM CET 2024

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД	typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky		
13.3.1950	10:56	Sidorov, V. D.	1	351	106	La-11			12-15km J od letiště Su-čou	23mm	1	zničen	B-25		ROCAF		1.	
14.3.1950	12:25	Dušin, P. F.	1	351	106	La-11			6-7km J od letiště Su-čou	23mm	1	zničen	F-10		Sun S-wen + pět členů posádky	12. čung tchuj	oficiálně zapsán jako B-25	2.
2.4.1950	10:04	Gužov, N. N.	1	1e	351	106	La-11		5-8km Z od Czinsaň	23mm	1	zničen	P-51D		Li Čang-tchaj	22. čung tchuj / 4. tche tchuej		3.
2.4.1950	10:04	Gužov, N. N.	2	1e	351	106	La-11		5-8km Z od Czinsaň	23mm	1	zničen	P-51D			22. čung tchuj / 4. tche tchuej		3.
28.4.1950	15:21	Kelejnikov, J. J.	1	š	29 G	106	MiG-15			23/37mm	1	zničen	F-5E		ROCAF	oficiálně zapsán jako P-38		4.
11.5.1950	23:43	Šinkarenko, I. I.	1	4e	29 G	106	MiG-15		oblast Šang-chaje	23/37mm	1	zničen	B-24			8. tche tchuej		5.
9.8.1950	10:43	Kumosov, A. K.	1		29 G	106	MiG-15		oblast Šang-chaje	23/37mm	1	zničen	Tu-2		PLAAF	letoun mylně identifikován jako B-25		6.

Poznámky:

1. Některé prameny uvádějí, že se jednalo o letoun B-26C ze stavu USAF (ACIG Team: *Soviet Air-to-Air Victories of the Cold War, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Soviet pilots in different engagements during the Cold War, 1948-1989*, http://www.acig.org/artman/publish/article_301.shtml *). Letoun B-26 uvádí i Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 2., Asie*, 1. část, in Aero Plastic Kits Revue, No. 30, 1994 +; Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalin's Falcons, The Aces of The Red Star, A Tribute To The Notable Fighter Pilots of The Soviet Air Force 1918-1953*, Grub Street 1999.
 2. Oficiálně byl letoun zapsán jako B-25. Ve skutečnosti se jednalo o letoun North American F-10 (průzkumná verze letounu B-25) ze stavu 12. čung tchuj (perut'). Posádku tvořil pilot kapitán Sun S-wen, plus dalších pět členů posádky (Polák, Tomáš: *Tchai-wan versus ČLR aneb Číňané proti Číňanům*, in Aero Plastic Kits Revue, No. 70, 1999 **). Autoři Tepsurkajev – Krylov uvádí, že na letoun B-25 postupně útočily piloti Dušin, Abramovič a Gužov, až se jim podařilo zapálit pravý motor letounu (Тепсуркаев, Юрий – Крылов, Леонид: «*Сталинские соколы*» против «*Летающих крепостей*». *Хроника воздушной войны в Корее 1950-1953*, Яуза - Эксмо 2008.). Některé prameny uvádějí, že se jednalo o letoun B-26C ze stavu USAF (ACIG Team: c.d.*). Letoun B-26 uvádí i Polák, Tomáš: c. d. +; Polák, Tomáš – Shores, Christopher: c. d.
 3. Jednalo se o dva letouny P-51D *Mustang* ze 22. čung tchuj, 4. tche tchuej (skupiny). Obětmi přesné střelby Nikolaje N. Gužova se stali major Li Čang-tchaj a neznámý pilot, který se zachránil na padáku a byl vyloven námořnictvem (Polák, Tomáš: c. d.**). Některé prameny uvádějí, že se jednalo o letoun P-51 ze stavu USAF (ACIG Team: c.d.*).
 4. Jednalo se o první vzdušné vítězství na letounu Mikojan-Gurjevič MiG-15. Oficiálně byl letoun zapsán jako P-38. Ve skutečnosti se však s největší pravděpodobností jednalo o letoun Lockheed F-5G, což byla fotopruzkumná verze letounu Lockheed P-38 *Lightning* (Polák, Tomáš: c. d.**; Krylov, Leonid – Tepsurkaev, Yuriy: *Soviet MiG-15 Aces of the Korean War*, Osprey Aircraft of the Aces No. 82, Osprey Publishing, 2008). Taiwanská strana však tento den žádnou ztrátu tohoto typu nepřiznává. V souvislosti s tímto sestřelem se také objevuje datum 24. dubna 1950 (Котлобовский, Александр В.: *Двадцать лет в боях, Из истории боевого применения МиГ-15*, Аэрохобби, č. 2 – 3, 1994; Lednicer, David: *Intrusions, Overflights, Shootdowns and Defections During the Cold War and Thereafter*, <http://mysite.verizon.net/anneled/ColdWar.html>). Na stránkách Air Combat Information Group se dokonce uvádí, že sestřelený letoun byl typu F-82, náležející USAF (ACIG Team: c.d.*). V jiném seznamu na týchž stránkách se uvádí, že J. J. Kelejnikov byl příslušníkem 351. IAP (ACIG Team: *PRC/Chinese Air-to-Air Victories since 1950, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by Chinese pilots in various engagements (Korean War excluded) in the Far East since 1950*, http://www.acig.org/artman/publish/article_170.shtml **). Některé prameny pak ještě uvádějí, že k sestřelu došlo až po sestřelu B-24 I. I. Šinkarenkem dne 11. května 1950 (Polák, Tomáš: c. d. +; Polák, Tomáš: c. d.**).
 5. Jednalo se o první sovětský noční sestřel na reaktivním letounu! Letoun Consolidated B-24J *Liberator* pilotovaný pplk. Li Čao-Chuem, velitel 8. tche tchuej. Taiwan tvrdí, že letoun sestřelilo protiletadlové dělostřelectvo, Sověti však tento úspěch přisuzují kpt. I. I. Šinkarenkovi. Na stránkách Air Combat Information Group se mylně uvádí, že I. I. Šinkarenko byl příslušníkem 351. IAP (ACIG Team: c.d.**) Některé prameny uvádějí, že tento den se sovětským pilotům podařilo sestřelit celkem dva letouny B-24. O druhý se měli společnými silami postarat piloti K. Rumjancev a V. Kovalev (Коллектив авторов: *Россия (СССР) в войнах второй половины XX века*, «Военная литература», <http://militera.lib.ru/h/20c2/index.html>).
 6. Jednalo se o nešťastný incident, kdy byl letoun Čínské lidové armády Tupolev Tu-2 mylně identifikován jako taiwanský B-25. Tomáš Polák uvádí, že na letoun Tu-2 zaútočila dvojice pilotů Orlov, Bogatyrev a sestřelila jej (Polák, Tomáš: c. d. +). V knize *Zasekretnyye vojny 1950-2000gg.* se uvádí, že letoun Tu-2 byl sestřelen baterií protivzdušné obrany (Погода, С. Л. – Ачкасов, Н. Б.: *Засекреченные войны 1950—2000 гг.*, Издательство «Полигон», 2003).
- V období od 8. března do 1. srpna provedla 106. IAD celkem 230 bojových letů (351. IAP: 155 b.l., 29. GIAP: 80 b.l.), z toho 11 nočních, svedla 7 vzdušných soubojů a získala celkem šest jistých sestřelů (1x B-24, 2x B-25, 2x P-51 a 1x P-38)
 - Podle vzpomínek některých pilotů 29. GIAP, získal tento pluk v období duben – říjen 1950 celkem tři sestřely a dva letouny přenutil přistát.
 - Su-čou – anglicky: Suzhou, Xuzhou, v ruských pramenech uváděn jako Sjujčou, Sjujčžou.

Zkratky:

- G : gardový
ИАП : истребительный авиационный полк - stíhací letecký pluk
ИАД : истребительная авиационная дивизия - stíhaci letecká divize
PLAAF : People's Liberation Army Air Force, 中国人民解放军空军 - vojenské letectvo Národně-osvobozenecí armády Číny
ROCAF : Republic of China Air Force, Zhōnghuá Mínguó Kōngjūn - letectvo Čínské republiky (Taiwan)

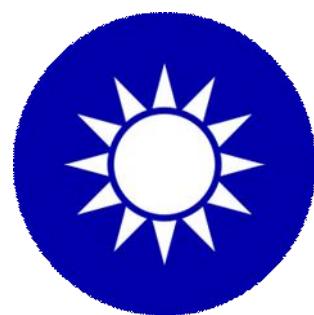
vlajka letectva Čínské lidové armády

znak letectva Čínské republiky (Taiwan)

výsostné značení letectva Čínské lidové armády

výsostné značení letectva Čínské republiky

Pavel F. Dušin

Jurij J. Kelejnikov

A. K. Kurnosov

Vasilj Davidovič Sidorov

Obsluha letounu velitele eskadrily 351. IAP majora Pavla F. Dušina připravuje jeho letoun Lavočkin La-11 k nočnímu bojovému letu.

Stojánka letounů MiG-15, náležejících 29. GIAP, na letišti Dačan.

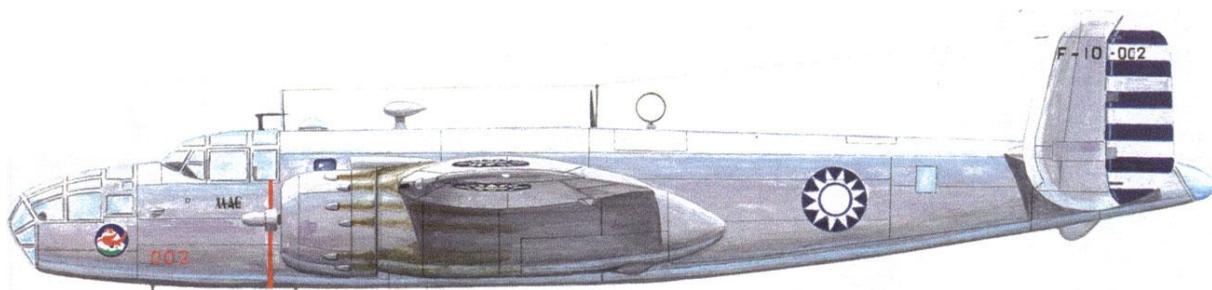
Lavočkin La-11

Pilot Nikolaj Nikolajevič Gužov, velitel 1. eskadrily 351. IAP / 106. IAD.
Vojenské letectvo Národně-osvobozenecke armády Číny / Zhōngguó Rénmín Jiěfàngjūn Kōngjūn

Mikojan-Gurjevič MiG-15

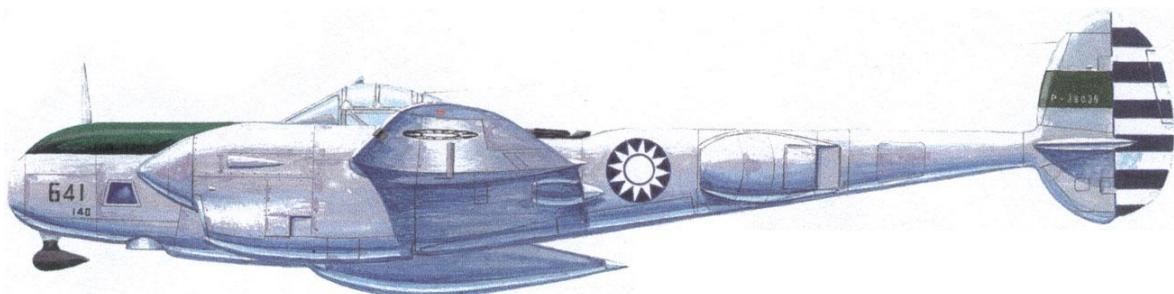
Vojenské letectvo Národně-osvobozenecke armády Číny / Zhōngguó Rénmín Jiěfàngjūn Kōngjūn

North American F-10 / photo-reconnaissance North American B-25 Mitchell
Letectvo Čínské republiky (Taiwan) / Zhōnghuá Mínguó Kōngjūn

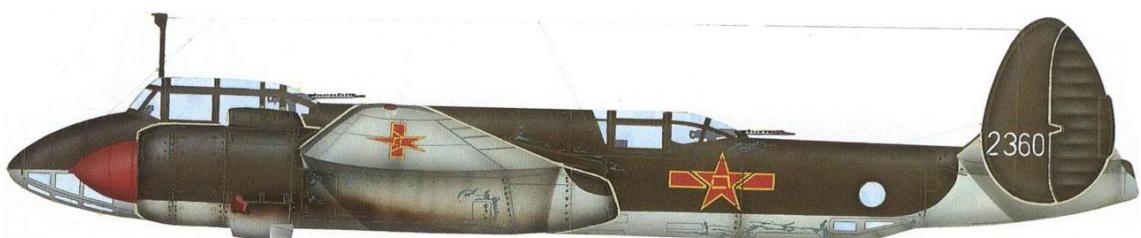
North American P-51D *Mustang*
Letectvo Čínské republiky (Taiwan) / Zhōnghuá Mínguó Kōngjūn

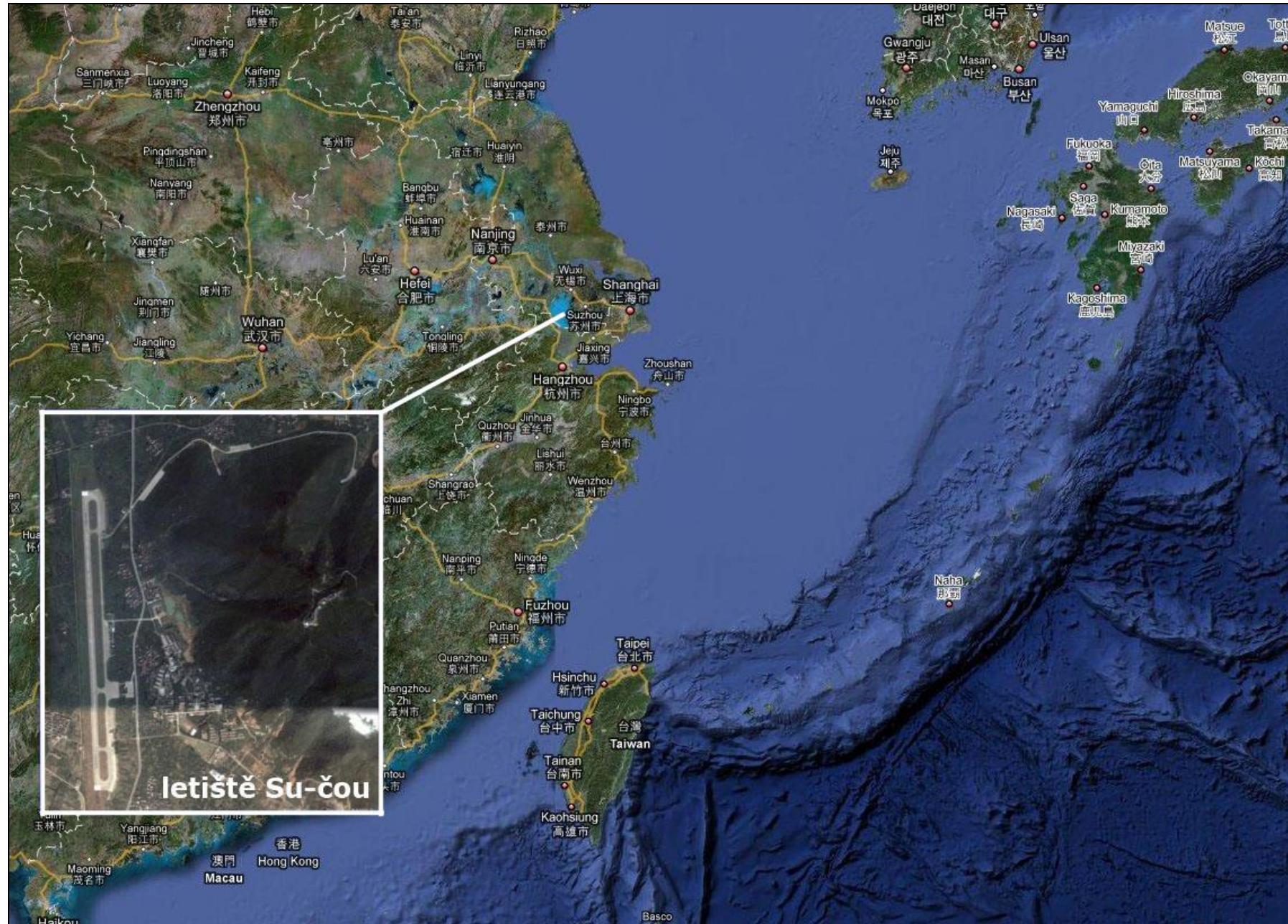
Lockheed F-5G / Lockheed P-38 *Lightning*
Letectvo Čínské republiky (Taiwan) / Zhōnghuá Mínguó Kōngjūn

Consolidated B-24 *Liberator*
Letectvo Čínské republiky (Taiwan) / Zhōnghuá Mínguó Kōngjūn

Tupolev Tu-2
Vojenské letectvo Národně-osvobozenecné armády Číny / Zhōngguó Rénmín Jiěfàngjūn Kōngjūn

Copyright © Jan J. Šafařík

Prameny a literatura:

- [1] Brzkovský, Marek: *Letectvo studené války*, CPress, 2024. ISBN: 978-80-264-5483-0
- [2] Cull, Brian – Newton, Dennis: *With The Yanks in Korea, Volume One, The First Definitive Account of British and Commonwealth Participation in the Air War, June 1950 – December 1951*, Grub Street, London 2000.
- [3] Демин, Анатолий Анатольевич: *Авиация Великого соседа*, Книга 2, Воздушные силы Старого и Нового Китая, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2012.
- [4] Якубович, Николай: *Истребитель МиГ-15. Гроза «Летающих крепостей»*, Издательства: Коллекция, Яуза, Эксмо, 2009 г.
- [5] Якубович, Николай: *Ла-7, Ла-9, Ла-11. Последние поршневые истребители СССР*, Война и мы, Авиаколлекция, Эксмо, Яуза, 2014.
- [6] Якубович, Николай – Перов, Владимир: *Истребители Ла-9 и Ла-11*, Армада. №11, Приложение к журналу М-Хобби, Издательство ЭксПринт НВ, 1999.
- [7] Котельников, В. Р. – Орлов, М. В. – Якубович, Н. В.: *Истребитель Ла-11*, Авиаколлекция, №9, 2009, Издательство: Моделист-конструктор.
- [8] Котлобовский, Александр В.: *Малая воздушная война за Великой стеной*, Мир Авиации, № 3 (4), 1993.
- [9] Котлобовский, Александр В.: *Двадцать лет в боях, Из истории боевого применения МиГ-15*, Аэрохобби, č. 2 – 3, 1994.
- [10] Котлобовский, Александр В.: *Предел совершенства (самолеты Ла-9 и Ла-11)*, in Авиация и Время, № 3 (165), 2018.
- [11] Котлобовский, Александр В. – Сейдов, Игорь: *На дальнем форпосту*, Авиация и Время, № 6, 2009.
- [12] Krylov, Leonid – Tepsurkaev, Yuriy: *Soviet MiG-15 Aces of the Korean War*, Osprey Aircraft of the Aces No. 82, Osprey Publishing, 2008.
- [13] Пашков, Алексей Юрьевич – Голотюк, Василий Леонтьевич: *100 лет Военно-воздушным силам России 1912 - 2012*, М. Фонд «Русские Витязи», 2012. ISBN: 978-5-903389-59-9
- [14] Набока Виталий Петрович: *Натовские ястребы в прицеле салинских соколов, Советские летчики на защите неба Китая и Кореи (1950-1951)*, Издательство Совеская Кубань, Краснодар 1999.
- [15] Polák, Tomáš: *Žhavé výstřely studené války 2., Asie*, 1. část, in Aero Plastic Kits Revue, No. 30, 1994.
- [16] Polák, Tomáš: *Tchaj-wan versus ČLR aneb Číňané proti Číňanům*, in Aero Plastic Kits Revue, No. 70, 1999.
- [17] Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalin's Falcons, The Aces of The Red Star, A Tribute To The Notable Fighter Pilots of The Soviet Air Force 1918-1953*, Grub Street 1999.
- [18] Рогоза, С. Л. – Ачкасов, Н. Б.: *Засекреченные войны 1950—2000 гг.*, Издательство «Полигон», 2003, ISBN 5-89173-241-6.
- [19] Сейдов, Игорь: *Советские асы корейской войны*, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2010.
- [20] Сейдов, Игорь: *Советские асы корейской войны*, Издание 2-е, исправленное и дополненное, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2016.
- [21] Сейдов, Игорь - Вахрушев, Сергей: *Ночные сражения в корейском небе*, Воздушные войны XX века, Фонд содействия авиации "Русские витязи", 2013.
- [22] Švanda Richard: *Sovětská pomoc při obraně Šanghaje v roce 1950*, in Military revue, No. 7-8, 2021.
- [23] Тепсуркаев, Юрий – Крылов, Леонид: *«Сталинские соколы» против «Летающих крепостей»*. Хроника воздушной войны в Корее 1950-1953, Яуза - Эксмо 2008.
- [24] Абрамов, Александр: *Красные соколы, Лучшие Асы России, 1914 - 1953 гг.*, <http://airaces.narod.ru/>.
- [25] Абрамов, Александр: *Советские асы 1936 - 1953*, <http://soviet-aces-1936-53.ru/>.
- [26] ACIG Team: *PRC/Chinese Air-to-Air Victories since 1950, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by Chinese pilots in various engagements (Korean War excluded) in the Far East since 1950*, http://www.acig.org/artman/publish/article_170.shtml.
- [27] ACIG Team: *Soviet Air-to-Air Victories of the Cold War, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Soviet pilots in different engagements during the Cold War, 1948-1989*, http://www.acig.org/artman/publish/article_301.shtml.
- [28] Cooper, Tom: *China and Taiwan since 1945, Part 1*, http://www.acig.org/artman/publish/article_145.shtml.
- [29] Gleize, Jean-Paul: *Aces*, <http://jpgleize.club.fr/aces/homeaces.htm>.

- [30] Knez, Saso – Zampini, Diego Fernando – Brenan, Joe L.: *Honchos*, Korean War Database, http://www.acig.org/artman/publish/article_315.shtml.
- [31] Коллектив авторов: *Россия (СССР) в войнах второй половины XX века*, «Военная литература», <http://militera.lib.ru/h/20c2/index.html>.
- [32] Корытов, Олег – Чиркин, Константин: *Интервью с Хваленским Станиславом Павловичем*, http://www.airforce.ru/history/cold_war/hvalensky/index.htm.
- [33] Lednicker, David: *Intrusions, Overflights, Shootdowns and Defections During the Cold War and Thereafter*, <http://mysite.verizon.net/anneled/ColdWar.html>.
- [34] Magnus, Alan: *Air Aces Home Page, Cold War Era*, <http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm>.
- [35] Михайлов, Андрей: *64 ИАК в Корейской войне*, <http://aeroweb.lucia.it/rap/RAFAQ/64IAK.html>.
- [36] Окороков Александр: *Секретные войны Советского Союза. Первая полная энциклопедия*, Издательства: Эксмо, Язва, 2008 г., <http://lib.rus.ec/b/138505/read>.